

ΣΤΕ 1403/2019 [ΝΟΜΙΜΗ ΑΕΠΟ ΑΣΠΗΕ ΣΤΗΝ ΆΝΔΡΟ]

Περίληψη

- Για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης αιολικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας απαιτείται, μεταξύ άλλων, η εξέταση και εκτίμηση των περιβαλλοντικών και άλλων επιπτώσεων από την εγκατάσταση σταθμού στην περίξ αυτού περιοχή, η εκτίμηση δε αυτή γίνεται, κατ' αρχήν, κατά το στάδιο της εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων εγκατάστασης και λειτουργίας του, που πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1650/1986. Κατά την αξιολόγηση αυτή λαμβάνονται υπόψη οι όροι των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης των Περιφερειών της χώρας καθώς και το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις Α.Π.Ε.

Η δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων σχεδίου έργου σε προστατευόμενο τόπο προϋποθέτει ότι, πριν από την έγκριση του σχεδίου ή του έργου, προσδιορίζονται, αφού ληφθούν υπόψη οι βέλτιστες επιστημονικές γνώσεις επί του θέματος, όλες οι πτυχές του σχεδίου ή του έργου που θα μπορούσαν, είτε η καθεμία από μόνη της είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα, να επηρεάσουν τους στόχους διατηρήσεως του τόπου αυτού. Η αρμόδια αρχή επιτρέπει την άσκηση δραστηριότητας στον οικείο τόπο μόνον εφόσον δεν υφίσταται, από επιστημονική άποψη, οποιαδήποτε εύλογη αμφιβολία ως προς την απουσία επιβλαβών συνεπειών για την ακεραιότητά του.

Η δέουσα εκτίμηση πρέπει να διενεργείται και σε σχέδια ή έργα χωροθετημένα εκτός του προστατευόμενου τόπου, εφόσον ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε αυτόν. Έχει κριθεί ότι ο σημαντικός χαρακτήρας των επιπτώσεων του έργου συνδέεται με το σκοπό διατηρήσεως του προστατευόμενου τόπου, υπό την έννοια ότι σχέδιο που, μολονότι έχει επιπτώσεις στον συγκεκριμένο τόπο, δεν θέτει σε κίνδυνο την επίτευξη των σκοπών της διατηρήσεώς του, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως δυνάμενο να επηρεάσει σημαντικά τον συγκεκριμένο τόπο. Η εκτίμηση του κινδύνου αυτού πρέπει να καθορίζεται, ιδίως, υπό το πρίσμα των ειδικών περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών και προϋποθέσεων του τόπου που αφορά το σχέδιο, δεν αποκλείεται πάντως, από τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 3 και 4 της Οδηγίας 92/43 η εκτέλεση έργου σε προστατευόμενη περιοχή, μη συνδεόμενου άμεσα ή μη αναγκαίου για τη διαχείριση αυτής ή η ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων, εφόσον στην οικεία μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιέχονται εκτιμήσεις ως προς τις επιπτώσεις του και προτείνονται μέτρα για την αντιμετώπισή τους κατά τρόπο αποτελεσματικό, ώστε να μην επέρχεται υποβάθμιση της περιοχής, δεδομένου ότι τα χαρακτηριστικά των περιοχών που περιλαμβάνονται στο εθνικό κατάλογο και η σημασία των αντίστοιχων οικοσυστημάτων, καθώς και τα αναγκαία για τη διαφύλαξή τους μέτρα

διαφοροποιούνται σε σημαντικό βαθμό.

Κατά την άσκηση δε του ακυρωτικού ελέγχου, ο δικαστής εξετάζει, μεταξύ άλλων, αν η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων ανταποκρίνεται προς τις απαιτήσεις του νόμου και αν το περιεχόμενό της είναι επαρκές ώστε να παρέχεται στα αρμόδια διοικητικά όργανα η δυνατότητα να διακριβώνουν και αξιολογούν τους κινδύνους και τις συνέπειες του έργου ή και να εκτιμούν αν η πραγματοποίησή του είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας και τις συνταγματικές επιταγές, καθώς και αν το προσδοκώμενο από αυτό όφελος τελεί σε σχέση αναλογίας με την τυχόν επαπειλούμενη βλάβη του φυσικού περιβάλλοντος.

Θεσπίζεται τόσο για τα είδη που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι, όσο και για τα αποδημητικά πτηνά, ειδικό και ενισχυμένο σύστημα προστασίας, το οποίο δικαιολογείται από το γεγονός ότι πρόκειται, αντιστοίχως, για είδη που απειλούνται με εξαφάνιση και είδη που αποτελούν κοινή κληρονομιά της Ένωσης (βλ. ΔΕΚ, απόφαση της 23.5.1990, C-169/1989, Van den Burg, απόφαση της 11.7.1996, C-44/1995, Royal Society for the protection of Birds, απόφαση της 28.6.2007, C-235/2004, Επιτροπή κατά Ισπανίας, απόφαση της 13.7.2006 C-191/2005, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας). Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει μέτρα γενικής και ειδικής διατηρήσεως, όπως είναι η δημιουργία ΖΕΠ, βάσει αποκλειστικώς και μόνον ορνιθολογικών κριτηρίων, χωρίς να δύνανται, παραλλήλως, να ληφθούν υπόψη επιταγές οικονομικής φύσεως (βλ. ΔΕΚ, C-44/1995, Royal Society for the protection of Birds). Κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του άρθρου 4 παρ. 1 και 2 της οδηγίας αυτής, τα κράτη-μέλη υποχρεούνται να καθιερώνουν, για τις ζώνες ειδικής προστασίας που θεσπίζουν εντός της επικράτειάς τους αυστηρό νομικό καθεστώς που διασφαλίζει, μεταξύ άλλων, την επιβίωση και την αναπαραγωγή των πτηνών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας αυτής, καθώς και την αναπαραγωγή, την αλλαγή φτερώματος και τη διαχείριση των αποδημητικών πτηνών που δεν περιλαμβάνονται μεν στο παράρτημα Ι, η έλευση όμως των οποίων από τα εδάφη της Ένωσης είναι τακτική.

Όταν συντρέχουν λόγοι επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων οικονομικής ή κοινωνικής φύσεως, είναι επιτρεπτή η εκτέλεση σχεδίου που έχει σημαντικές επιπτώσεις σε περιοχή, η οποία, βάσει ορνιθολογικών κριτηρίων, έχει καθορισθεί ως ΖΕΠ. Αντίθετα, σε ζώνες οι οποίες δεν έχουν καταταγεί ως ΖΕΠ, εφαρμόζεται το αυστηρό καθεστώς προστασίας του άρθρου 4 παρ. 4 της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ περί πτηνών και, συνεπώς, στην περίπτωση αυτή δεν είναι επιτρεπτή η εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ περί οικοτόπων, οι οποίες επιτρέπουν την έγκριση σχεδίων για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως.

Δεν απορρέει καταρχήν απόλυτη απαγόρευση εγκατάστασης αιολικών πάρκων εντός ή

πλησίον περιοχών του δικτύου Natura 2000, και ΖΕΠ, αλλά το επιτρεπτό ή μη εξετάζεται κατά περίπτωση. Ειδικότερα δε, αιολικά πάρκα που είναι δυνατόν να επηρεάζουν σημαντικά έναν τόπο του δικτύου Natura 2000 υπόκεινται σε δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεών τους.

Η εγκατάσταση αιολικών πάρκων δεν επιτρέπεται να προκαλεί σημαντική καταστροφή ή ενόχληση σε είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος, μεταξύ των οποίων τα πτηνά που προστατεύονται από την οδηγία 79/409/ΕΟΚ ή στους σημαντικούς οικοτόπους τους, είτε βρίσκονται σε περιοχές εκτός των περιοχών ΖΕΠ, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις σε προστατευόμενα είδη πουλιών που είναι εν δυνάμει ευαίσθητα στη λειτουργία των εν λόγω εγκαταστάσεων, ιδίως αν το υπό έγκριση αιολικό πάρκο βρίσκεται στην περιοχή σημαντικού διαδρόμου αποδημητικών πτηνών (μεταναστευτικής στενωπού) ή σε θαλάσσια περιοχή σημαντική για τα πουλιά, ή σε σημαντική περιοχή για τα πουλιά (Σ.Π.Π.), η οποία ακόμη δεν έχει χαρακτηριστεί ως ΖΕΠ. Το καθεστώς προστασίας των ΣΠΠ είναι, μάλιστα, αυστηρότερο σε σχέση με τις ΖΕΠ, διότι δεν επιδέχεται τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 παρ. 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, δηλαδή δεν παρέχει τη δυνατότητα έγκρισης έργων για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως.

Η ρύθμιση του άρθρου 6 παρ. 3 του ειδικού χωροταξικού πλαισίου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι σύμφωνη προς τις σχετικές οδηγίες, κατά το μέρος που προβλέπει ότι για τη χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός των ζωνών ειδικής προστασίας της ορνιθοπανίδας επιβάλλεται η προηγούμενη σύνταξη ειδικής ορνιθολογικής μελέτης, επιπροσθέτως της προβλεπομένης από τη νομοθεσία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, κατά τη διαδικασία της οποίας μπορεί να επιβληθούν και πρόσθετοι περιορισμοί ή να κριθεί μη επιτρεπτή η χωροθέτηση, ενόψει της φύσης των εγκαταστάσεων και των χαρακτηριστικών της περιοχής. Ενόψει της αυστηρής προστασίας που απολαμβάνουν, κατά την οδηγία 79/409/ΕΟΚ, και οι τόποι εκτός ζωνών ειδικής προστασίας που χαρακτηρίζονται ως σημαντικές περιοχές για πουλιά, επιβάλλεται η σύνταξη ειδικής ορνιθολογικής μελέτης και για τις περιοχές αυτές.

Η θέση του επίδικου έργου δεν εμπίπτει σε περιοχή του δικτύου Natura 2000 και το βόρειο τμήμα του έργου γειτνιάζει με τα όρια της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (στο εξής ΖΕΠ) με τον κωδικό GR 4220028 «Άνδρος, Κεντρικό και Νότιο Τμήμα, γύρω Νησίδες και παράκτια θαλάσσια ζώνη», τα όρια της οποίας είναι οι βόρειες-βορειοανατολικές ακτές της Άνδρου με τη μικρότερη απόσταση των ανεμογεννητριών του συγκροτήματος από αυτές να είναι μεταξύ 150 και 200 μέτρων, στη θέση δε αυτή δεν απειλείται η ορνιθοπανίδα με αποτέλεσμα να έχει χαρακτηριστεί ως περιοχή χαμηλής ευαισθησίας (πρόγραμμα LIFE). Στο ίδιο ως άνω έγγραφο επισημαίνεται ότι κατά την πρόσφατη αναθεώρηση του Εθνικού Καταλόγου Περιοχών

του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου NATURA 2000 με την κοινή υπουργική απόφαση 50743/2017 (Β' 4432/2017), η παράκτια ζώνη προστασίας δεν επεκτάθηκε στο βόρειο και βορειοανατολικό ηπειρωτικό τμήμα του νησιού.

Το υπό έγκριση αιολικό πάρκο εκτείνεται σε περιοχή, η οποία ναι μεν γειτνιάζει με τα όρια της ανωτέρω ΖΕΠ, πλην όμως η επίμαχη θέση δεν ανήκει σε περιοχή ενταγμένη στο δίκτυο οικοτόπων NATURA 2000, ή σε περιοχή επίσημα καταγεγραμμένου σημαντικού διαδρόμου αποδημητικών πτηνών (μεταναστευτικής στενωπού) ή σε θαλάσσια περιοχή σημαντική για τα πουλιά ή σε σημαντική περιοχή για τα πουλιά (Σ.Π.Π.), σύμφωνα με τον κατάλογο IBA 2000 των σημαντικών περιοχών για τη διατήρηση των πτηνών στην Ελλάδα. Επιπλέον, κατά τα διαλαμβανόμενα και στο έγγραφο των απόψεων της Διοίκησης προς το Δικαστήριο στην επίμαχη θέση εγκατάστασης του αιολικού πάρκου δεν απειλείται η ορνιθοπανίδα, με αποτέλεσμα να έχει χαρακτηριστεί ως περιοχή χαμηλής ευαισθησίας με τη επισήμανση ότι κατά την πρόσφατη, μετά την έκδοση της προσβαλλομένης, αναθεώρηση του Εθνικού Καταλόγου Περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου NATURA 2000, δεν επεκτάθηκε στο βόρειο και βορειοανατολικό ηπειρωτικό τμήμα του νησιού. Με τα δεδομένα αυτά, στη προκειμένη περίπτωση, δεν ήταν επιβεβλημένη η διενέργεια δέουσας περιβαλλοντικής εκτίμησης με πονή ακυρότητας της προσβαλλομένης πράξης. Και ναι μεν οι αιτούντες επικαλούνται και προσκομίζουν την από το Σεπτέμβριο του έτους 2015 έκθεση της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας (επικαιροποίηση έκθεσης 2011) σχετικά με τις επιπτώσεις της χωροθέτησης του αιολικού σταθμού στη ΖΕΠ της ΒΑ' Άνδρου, όπου για τους εκτιθέμενους σε αυτήν λόγους διαπιστώνεται η ύπαρξη κινδύνου διατάραξης του οικοσυστήματος προστατευόμενων ειδών της ορνιθοπανίδας, όπως είναι ο μαυραετός και ο θαλασσοκόρακας. Η έκθεση, όμως, αυτή, μεταγενέστερη του χρόνου έκδοσης της προσβαλλομένης ΑΕΠΟ, προσκομίζεται απαραδέκτως το πρώτον ενώπιον του Δικαστηρίου και δεν μπορεί να κλονίσει την αιτιολογία της καθόσον διαλαμβάνει πραγματικά περιστατικά και αμφισβητήσεις των διαπιστώσεων και των τεχνικών και επιστημονικών εκτιμήσεων που περιέχονται στη Μ.Π.Ε., χωρίς προηγουμένως να έχουν υποβληθεί αντίστοιχες αντιρρήσεις κατά το στάδιο της διαβούλευσης ενώπιον της Διοίκησης και ως εκ τούτου η ορθότητα των σχετικών κρίσεων δεν υπόκειται ευθέως στον ακυρωτικό δικαστικό έλεγχο. Σε κάθε περίπτωση πάντως, ανεξαρτήτως του ότι κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της εκπόνησης της ΜΠΕ δεν είχε ακόμη κηρυχθεί η ως άνω ΖΕΠ, πάντως τη ΜΠΕ απασχόλησε το ζήτημα της χωροθέτησης ΖΕΠ στη συγκεκριμένη περιοχή και διαπιστώθηκε ότι το αδειοδοτούμενο έργο κείται εκτός της προτεινόμενης τότε προς ένταξη σε ΖΕΠ περιοχής, όπως και των υπολοίπων περιοχών του δικτύου NATURA 2000, ενώ επισημαίνεται περαιτέρω, ότι η περιοχή ανάπτυξης των αιολικών πάρκων δεν έχει χαρακτηριστεί βιότοπος, υγροβιότοπος, δεν έχει προταθεί για ένταξη σε πρόγραμμα προστασίας της φύσης και δεν αποτελεί τόπο διαβίωσης ή αναπαραγωγής προστατευόμενης πανίδας, κατέληξε δε ο μελετητής στο συμπέρασμα ότι δεν απειλούνται σημαντικές επιπτώσεις από το επίμαχο έργο στην

ευρύτερη περιοχή εγκατάστασής του και στις γύρω περιοχές που πλέον αποτελούν ΖΕΠ. Επιπλέον, ειδικά ως προς την ορνιθοπανίδα της περιοχής, διαπιστώνεται ότι για τα είδη της υφίσταται μικρός κίνδυνος από την περιστροφή των πτερυγίων των ανεμογεννητριών και την, κατά τη διέλευσή τους, πρόσκρουση σε αυτές.

Προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ εκδόθηκε κατά παράβαση των αρχών της πρόληψης και της προφύλαξης και είναι ακυρωτέα για το λόγο ότι ενέκρινε ΜΠΕ, η οποία δεν είναι επιστημονικά πλήρης και επαρκής δεδομένου ότι έχει εκπονηθεί από μελετητή γεωλόγο, με συνέπεια την ανεπαρκή τεκμηρίωση των επιπτώσεων του ένδικου έργου στη ορνιθοπανίδα της περιοχής. Όμως, τα προβαλλόμενα, άλλωστε, αορίστως από τους αιτούντες, δεν καθιστούν πλημμελή και ακυρωτέα την προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ. Και τούτο, διότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 του π.δ. 256/1998 (Α' 190), για τη νόμιμη εκπόνηση της σύνθετης αυτής μελέτης αρκεί η κατοχή από το μελετητή ανάλογης τάξης πτυχίου στην κατηγορία 27 περιβαλλοντικές μελέτες, η κατοχή του οποίου πάντως δεν αμφισβητείται με τον προβαλλόμενο λόγο. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η επίμαχη μελέτη έχει συνταχθεί από μελετητή, εγγεγραμμένο στο Μητρώο Μελετητών στην κατηγορία 27 (περιβαλλοντικές μελέτες), περιέχει δε εξειδικευμένη αναφορά και εκτίμηση των δεδομένων της χλωρίδας και πανίδας της περιοχής, καθώς και των ενδεδειγμένων ενεργειών για την αποτροπή βλάβης της.

Προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αντιτίθεται στη συνταγματική αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης των νησιωτικών περιοχών, διότι με το πρόσχημα της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ προωθείται η σύνδεση του ενεργειακού συστήματος της νήσου Άνδρου, η οποία αποτελεί ευπαθές οικοσύστημα, με το ηπειρωτικό ενεργειακό σύστημα υψηλής τάσης και αδειοδοτείται αιολική εγκατάσταση υπέρμετρης συγκέντρωσης ανεμογεννητριών και δυσανάλογης ισχύος προς τις τοπικές ενεργειακές ανάγκες, με αποτέλεσμα να μην διασφαλίζεται η ήπια ανάπτυξη της νήσου. Ο λόγος, όμως, αυτός, καταρχάς, ερείδεται στην εσφαλμένη εκδοχή ότι το αδειοδοτούμενο έργο αποτελεί έργο σύνδεσης της Άνδρου με το δίκτυο υψηλής τάσης της ηπειρωτικής χώρας και μάλιστα ότι η εν λόγω σύνδεση επιχειρείται το πρώτον με το συγκεκριμένο έργο, μολονότι από τη ΜΠΕ και ειδικότερα το μέρος αυτής που αφορά το σημείο πόντισης των καλωδίων που θα συνδέσουν το έργο με το δίκτυο της Αττικής προκύπτει ότι στην ίδια θέση ποντίζεται και το υφιστάμενο καλώδιο υψηλής τάσης της ΔΕΗ προς την Εύβοια που συνδέει την Άνδρο με το εθνικό διασυνδεδεμένο ηλεκτρικό δίκτυο.

Εφόσον δεν προβάλλεται ασυμβατότητα της επίδικης εγκατάστασης με τις προβλέψεις του Ειδικού για τις ΑΠΕ τόσο ως προς τον μέγιστο αριθμό των ανεμογεννητριών, που επιτρέπεται να αναπτυχθούν στο νησί, όσο και την επιτρεπόμενη σ' αυτό μέγιστη πυκνότητα αιολικών εγκαταστάσεων είναι απορριπτός ως αλυσιτελής, αφού δεν πλήττει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης πράξης. Και ναί μεν οι αιτούντες ισχυρίζονται εμμέσως ότι οι προβλέψεις στο άρθρο 8 του ΕΠΧΣ/ΑΠΕ

και ειδικότερα τα θεσπιζόμενα ειδικά κριτήρια για τη χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων στο νησί της Άνδρου αντίκεινται στον ανωτέρω συνταγματικό κανόνα της βιώσιμης ανάπτυξης των νησιωτικών περιοχών, πλην όμως οι σχετικοί ισχυρισμοί έχουν αντιμετωπιστεί με την 1421/2013 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως μεταξύ άλλων και της πρώτης αιτούσας, ενώ εξάλλου δεν γίνεται επίκληση τυχόν υφιστάμενης διαφοροποίησης των συνθηκών στο επίμαχο σημείο της εγκατάστασης του αιολικού πάρκου σε σχέση με εκείνες κατά τις αντίστοιχες προβλέψεις του Ειδικού για τις ΑΠΕ.

Οι αιτούντες προβάλλουν ότι η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ έχει εκδοθεί κατά παράβαση των αρχών της πρόληψης και της προφύλαξης, που κατοχυρώνονται στα άρθρα 24 του Συντάγματος και 191 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καταστρατηγεί την Οδηγία 2001/42/ΕΚ στο μέτρο που αδειοδοτεί αποσπασματικά ένα έργο, το οποίο εντάσσεται στο μείζον σχέδιο ενεργειακής διασύνδεσης των Κυκλάδων, χωρίς να έχει προηγηθεί Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και να έχει τηρηθεί η διαδικασία εκπόνησης στρατηγικής ΜΠΕ και η διενέργεια διαβουλεύσεων, όπως προβλέπεται στα άρθρα 4,5 και 6 της Οδηγίας. Ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί προεχόντως ως ερειδόμενος επί της εσφαλμένης εκδοχής ότι η επίμαχη εγκατάσταση εντάσσεται στο έργο της ενεργειακής διασύνδεσης των Κυκλάδων, ενώ από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει τέτοια ένταξη. Ούτε, άλλωστε, οι αιτούντες επικαλούνται την ύπαρξη στοιχείων εξάρτησης μεταξύ των δύο έργων υπό την έννοια ότι η επίδικη αδειοδότηση αφορά έργο, προϋπόθεση για την εγκατάσταση του οποίου είναι η ενεργειακή διασύνδεση των Κυκλάδων ή αντιστρόφως. Ως εκ τούτου, εφόσον δηλαδή τέτοια σύνδεση μεταξύ της ενεργειακής διασύνδεσης των Κυκλάδων και της κατασκευής των επίμαχων αιολικών πάρκων δεν υφίσταται, κατά τα προβαλλόμενα και από τις παρεμβαίνουσες, οι αιτούντες απαραδέκτως ισχυρίζονται ότι το σχέδιο για την ενεργειακή διασύνδεση των Κυκλάδων αδειοδοτήθηκε περιβαλλοντικά χωρίς να έχει προηγηθεί η διαδικασία εκπόνησης στρατηγικής ΜΠΕ και η διενέργεια διαβουλεύσεων. Και τούτο, διότι η νομιμότητα της αδειοδότησης του έργου ενεργειακής διασύνδεσης των Κυκλάδων δεν ασκεί επιρροή στην αδειοδότηση του επίδικου έργου, ενώ εξάλλου σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να καταστεί αντικείμενο παρεμπόπτοντος ελέγχου στην παρούσα δίκη ενόψει και του ατομικού χαρακτήρα των σχετικών διοικητικών πράξεων.

Προβάλλεται ότι η ΜΠΕ, αποκλίνοντας από τις απαιτήσεις των αρχών της πρόληψης και προφύλαξης, δεν περιλαμβάνει αξιολόγηση των επιπτώσεων του έργου στο τοπίο της περιοχής, η οποία να ανταποκρίνεται στα κριτήρια της Σύμβασης του Τοπίου, που έχει κυρωθεί με το ν. 3827/2010 (Α' 30), εφόσον δεν αξιολογείται το γεγονός ότι το μέχρι σήμερα άθικτο φυσικό τοπίο θα απολέσει οριστικά την ιδιαίτερη οικολογική του φυσιογνωμία, εξαιτίας των ανεμογεννητριών, του διαρκούς βιομηχανικού βουητού τους, των ισοπεδωμένων και σφραγισμένων με χαλίκι κορυφογραμμών, των δρόμων και των κτηρίων. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος προεχόντως ως αόριστος στο

μέτρο που δεν εξειδικεύει τα κριτήρια που, κατά τα προβαλλόμενα από τους αιτούντες, τίθενται από την εν λόγω σύμβαση και μάλιστα στο πεδίο εφαρμογής της κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και τη μελέτη των επιπτώσεων αυτών στα διάφορα τοπία, όπου αυτά αναπτύσσονται. Εξ άλλου, τέτοια κριτήρια ένταξης των αιολικών εγκαταστάσεων στο τοπίο της περιοχής ανάπτυξής τους προσδιορίζονται αναλυτικά στο Παράρτημα IV του ΕΧΠΣ/ΑΠΕ, τις προϋποθέσεις του οποίου πληροί η αδειοδοτούμενη εγκατάσταση. Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός, ανεξαρτήτως της αοριστίας του, πρέπει να απορριφθεί και ως αβάσιμος, διότι, κατά την αποσαφήνιση, συμπλήρωση και επικαιροποίηση των ελέγχων συμβατότητας του έργου με το ΕΧΠΣ/ΑΠΕ πραγματοποιήθηκε έλεγχος ως προς την υπαγωγή του επίδικου έργου στους κανόνες ένταξης στο τοπίο, από τον οποίο δεν προκύπτει γειτνίασή του με σημεία ιδιαιτέρου ενδιαφέροντος.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Αγγ. Μίντζια

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.